

85
GENOVEFA HA BENONI,

PEDIT DOUE EVIDOMP-NI,

Mai vicia

Ma ellimp oll mont un devez

D'ho cavet etouez an *Ælez*.

BUEZ
SANTEZ GENOVEFA
A VRABANT.

Var an ton ordinal.

ME ho suppli, compagnunez,
Da glêvet cana ur vuez,
Da Genovefa e zeo grêt;
Melezour d'an itronezet.

A Vrabant e voa guinidic,
A lignez nobl ha piuidic,
Christenez mad e voa ive,
Guir servicherez da Zoue.

Pa voa en e bugaleach,
Hi a garrie an hermitach;
En ur c'horn a jardin e zad,
Nemet eno n'em gav ervad.

He mam ous e c'honsideri,
Un deiz a c'houlennas outi:
Penaus, va merc'hic hermites,

ne deuet-hu qet d'ar pales?

Va mam, e cornic ho jardin
 e a meus ur boqet divin :
 em eus eno ur melezour,
 Autrou Sant Yan-Badezour.

Allas ! va merc'hic ! emezi,
 houi n'en doc'h qet evit souffri ;
 Mars en dezert e zeus poan
 andurfec'h qet, a gredan.

Caeroc'h eguet fourdelizen
 noar plac'h-mâ a dra certen ;
 a deuet da vit e fortret,
 gass d'an noblanç da velet.

Er Palatin, Siffroi hanvet,
 renomme en deus clêvet,
 a zisqennas e Brabant
 un equipach excelant.

, metal vel ma voe êrruet
 e zad en em rentet,
 es, em bresantas er pales,
 li'r Prinç hac ar Brinces

Goude o beza saludet,
 E mennat en deus goulennet
 Ma vije ar Brinces yaouanq
 Qent eguet monet a Vrabant.

He zad dont da gonsidèri
 E voa avantajus ar parti,
 A roas carg d'e mam neuze
 Da c'hout hac hi a zemeje.

Va merc'h, prest en em brepa
 Eru zo ur Prinç d'ho quelet;
 Ur Palatin a voad huel,
 Qender-gompes d'an Impalaer.

Me ne meus nemet seitec
 Ha dre ze oun re yaouanq c'h
 N'en d'oun c'hoas nemet ur bo
 Da vont e suit un Impalaer.

Evel an eol pe ar c'hrist
 Ec'h antreas ebars er zal;
 Ar Palatin zo estonet,
 O consideri e guenet.

Gant enor ha perseveranc

Ec'h eure dezàn ar reveranç;
 Ne furnes hac he modesti
 A voa meurbet d'e fantazi.

Mes pa voe parlantet dezi
 War ar sujet da zemezi;
 E chench a liou he bizach,
 Ar Palatin en remercas.

Ne ouffe den consideri
 Peguement a velancoli
 A gonserve ar Palatin,
 Gant aoun caout refus diouti.

Ur mis anter e zeo padet
 Solemniteou an eured,
 Ar zonerrien, ar bal, an danç,
 Visitou bemdez gant noblanç.

Siffoi, c'houi oc'h eus eureujet
 Ar gaera demeus ar merc'het,
 Evit monet ganeoc'h d'ho ty,
 Dioüallit n'e defe anui.

Birviqen anui ne devo,
 Evit qeit a ma vezin beo;

Ne get evit cavet anui
He goulennàn da zont d'am zi.

Siffroi o veza preparet
Da vont da Treves gant e bried
E voe gant e dad recevet
Gant calz a joa hac a respet.

Daou vloavez anter e zint be
Hep beza gant netra tourmante
Bras e voa ar fidelite
A voa entre'n daou bried-se.

Qen a deuas Abderame,
Un adversour bras d'ar Roue,
Da brometi a dra certen
Massacri an oll gristenien.

Biscoas distruch a zoudardet
Evit ur vech na voe guelet :
A dal Sodom ha Bethsabe,
Bete Tour e pad e arme.

Tri-uguent mil a zoudardet
Ha daouzec mil a zragonet,
A voa gant Martel dirac Tour,

7
Ha c'hoas e c'houlenne sicour.

○
Scriva a eure d'an noblanç
A Alamagn, a Spagn, a Franç,
Dont d'asista Charles Martel,
A voa general er brezel.

○
Siffroi, unan ar re vrassa,
A varche ive da guenta,
Hac e voe dezàn discrifet
Monet gant an Allamagnet.

○
Siffroi al lizer pa velas,
Genovefa a gonfias,
E dieguez, e oll vadou
D'e gonfidant, hanvet Golo.

○
Neuze, pa voe prest e arme,
E partias en han' Doue,
Hac e voe gant Martel recevet
Gant calz a joa hac a respet.

○
A drugarez an Eternel
Ê deut ar victor gant Martel :
Abderame so bet lazet
En Tour, hac e oll soudardet.

Pa voe achu ar gombat-mâ
 Da velet e Genovefa
 En deveus digasset Siffroi
 E zigentil, hanvet Lanfroi.

Itron, cetu amâ qêlou,
 Lizeriou digant an Autrou;
 Er paqad e zeus ur presant
 A dal ur som bras a arc'hant.

Lavarat a ras d'an Itron
 E z'en Autrou da Avignon
 Ha da Narbon, vit qemeret
 Roue bras ar Sarasinet.

Evel ma clêvas qementse,
 E zê c'hoas e goas d'an arme,
 E serifas buan dre Lanfroi
 Ul lizer goual d'rist da Siffroi.

C'houi, Siffroi, a so en arme
 En danger bras eus ho pue;
 Mes ho Genovefa a so
 E qen bras danger gant Golo.

Penevert n'em eus qet a c'hoant
 Prononci comzou insolant,
 Me lavarfe ar proposiou
 A glêo an Itron gant Golo.

Golo a voa un Intandant
 A voa bemde comunamant
 E compagnunez an Itron,
 En despet d'he ompinion.

Tol eves, papillon bian,
 Rac na vez losqet gant an tan,
 An tan eus an impurete,
 A so es calon nos ha de.

Ma sonchfes en devotion
 Hac en modesti an Itron,
 Ne laqafes qet da speret
 Da garout nep na caro qet.

Pa vel ervad ar mechant-màn
 N'el qet deceo ar Brinces-màn,
 Ar soupçon en deveus songet
 Lacat en calon he fried.

Amâ eo guelet an impi
 O commanç c'hoari e dragedi;
 Ember, e velfot, christenien,
 E oll dreitourach pen da ben.

Ur c'heguiner a voa en ty
 A bell a voa o servichi,
 Ennes a garre an Itron,
 Balamour ma voa den güirion.

Rêi a eure an Intandant
 D'ar c'heguiner commandamant
 Mont d'e c'hambur, pa vije cousquet,
 Hac e laqat o c'hemeret.

Caer o doa'n daou innoçant-se
 Qemer an douar hac an êe
 Da zonet eno da destou
 Eus a dreitourezou Golo.

Allas! allas! ous ar gibet
 Mervel, paour qèz, a vezo ret:
 Ni a rai pinigen hon daou
 Eus a dreitourezou Golo.

Qemeret voe ar C'heguiner,
 Hac en laqueat prisonnier;
 Genovefa e voe laqet
 Ebars en ur gambr alc'huezet;
 Eno e combate ounte,
 Abalamour d'ar chastete.

Scriva ra Golo lizerou,
 Ha cass messenger d'an Autrou,
 Da lavarat voa decevet
 Gant ar C'heguiner e bried.

Scrifa a eure an Autrou
 Da laqat Drogan d'ar marc,
 Laqat Genovefa ive
 Er prison, qen pa arruje.

Pa voe bet pemp mis er prior,
 Neuze' voüilladas an Itron,
 Hep sicour, na goulou, na tân,
 Hi a c'hanas he mab bian.

Incontinent ma voe ganet,
 E gristen e deveus grêt,
 Gant aon na varvje diganti,
 Hac en e hanvas **RANONI.**

Sevel eure Golo ar brud
 Communamant etouez an dud,
 Penos Siffroi a voa beuzet,
 O sonjal cavet e bried.

Cass a eure e vaguerez
 Da c'houlén digant ar Brinces,
 Ma carje dont d'e eureugi,
 E roje liberte dezi.

Ar Zantez a voa qelennet
 Gaa ar Rouanes eus ar bed;
 Ebars ar gambr pa antreas,
 Ur façac dezàn a roas.
 Ennes eosta al lealdet
 A poa da Siffroi prometet!

Ma vijes fidel, emezi,
 Pa voas laqet da vestr em zi,
 Te a vije recompanset
 Pa vije êru va fried.

Êruout a ra lizerou
 E tistro d'ar guêr an Autrou:
 Pa glêo Golo e teu ar C'homt,
 E za da Strasborg d'e rancontr.

Mont a ras da dy ur sorcerez,
 Hac a voa c'hoar d'e vaguerz,
 Ha rei dezi abur hac arc'hant,
 Qement qen a vije contant.

M'em eus ur mellezour ardant,
 Eme ar sorcerez mechant,
 Hac a rai da Siffroi guelet
 Ar pez n'en deo qet c'hoarvezet.

Pa voe sur demeus e affer,
 E yas joaüs ebars e qêr,
 Ma voe gant ar C'homt recevet
 Gant calz a joa hac a respet

Neuze en tennas a gostez,
 Da c'hout outàn ar virionez
 Var ar sujet eus e bried,
 A rent e galon contristet.

Golo a lavaras dezàn :
 Ne douetit qet, emezàn,
 Demeus e infidelite,
 A so prejudiç d'ho pue.

Ouspen , eme an den mechant,
 Me anavez ur vreg vaillant ,
 A zisquezo en ho presanç
 Qement zo grêt en hoc'h absanç.

Siffroi neuze ouz e glêvet ,
 A zo contantet e speret
 Evel darn eus ar gristenien
 O tont da gredi sorcerien.

Monet a rejont assambles
 O daou da gaout ar Sorcerez ,
 En un toul dindan an douar ,
 Elec'h na voa nac eol na loar.

A Sorcerez a alumas
 Diou c'houlaouen gaer a goar glas,
 Leiz ur bezel demeus a zour ,
 Laqat enna ur melezour ,
 E ra dezàn teir guech guelet
 Ar C'heguiner gant e bried.

Neuze ec'h ordren da Golo
 Da vont d'e laqat d'ar maro ,
 Hi hac e mabic Benoni :
 Ro dê ar maro a guiri.

Golo , sur demeus e affer ,
 A retornas joaüs d'ar guær ,
 A lavaras d'e vagueréz :
 Grêt ar vech-màn eus ar Brinces.

Roet e setanç gant he fried ,
 Evit ma vezo distrujet ;
 Hi hac he mabic Benoni
 A varvo sur em fantazi.

Ur plac'h yaouanq a voa en ti
 Ur verc'h dezi o servichi ,
 Touchet eus a gompassion ,
 A yas da gavet an Itron.

Allas ! emezi , va Mestrez ,
 Grêt ar vec'h-mâ eus ho puez ;
 Deut ê ar setanç gant Golo
 Evit ho laqat d'ar maro.

Lavarit din , va mignonez ,
 Petra vo grêt d'am buguel qèz !
 Allas ! va Mestres , emezi ,
 Mervel a rai , qercoulz ha c'houi.

Va mignonez , mar am c'heret ,

Grit ur blijadur em reget :
 Digassit dîn liou ha paper,
 Evit ma skrivin ul lizer.

Evit ma skrivin ur billet
 Da laret adieu d'am pried ;
 Pa vezo Golo o coania ,
 C'houi ello donet davinta ,
 Hac e deuler em c'habinet ,
 Ur c'houlz benac e vo cavet.

Adieu , emezi , va fried ,
 Me ya d'ar maro en ho reget.
 Biscoas n'em eus grêt resistanc
 Da souffri d'hoc'h oboissanc.

Rêi a eure an Intendant
 Da zaou vevel commandamant
 En ur c'hoad monet d'o laza ,
 Ha da zigas e zeod deza.
 Sevel a eure qent an de ,
 Ha cass gantàn an daou den-se.

Pa voent arruet er prison ,
 E voe divisget an ltron ,
 E rojont dezi var e zrô

gos vantellic d'e golo.

Pa voent êru ebars er plaç,
 Unan a denn e gontel noas
 Evit laza e Benoni,
 Voa etre e divrec'h ganti.

Ne devoa lavaret guer ebet,
 Neuze e commanças prezeg;
 Eza d'an daoulin diraze
 D'o supplia, en han' Doue,
 He laza qent eguet e buguet,
 Ne renqje qet diou vech mervel.

An daou zervicher, gant truez,
 A lêzas gante o buez;
 Ha goude o zrugarecat
 Ec'h antreas don en eur c'hoad.

En eur rivier a dremenas,
 Diamant Siffroi a daulas
 Da redec gant an dour coulant.
 Pa voa caus demeus e zourmant.

Evit, emezi, n'am bo qet

E nep fêçon poan o velet
 Ar merq-se eus hon union,
 Epad hor separation.

An diou nos qenta e zeo bet
 Dindan an derven o cousqet;
 Hep souffri na poan nac anui;
 Nemet damant d'e Benoni.

Un drue bras voe e c'hlêvet,
 Pa en em gavas dilezet.
 Allas! emezi va buguel,
 Er vech-mâ e ranqi mervel.

Guerc'hes-Vari, petra a rin?
 Ne zeus mui a lèz em peultrin!
 Ne den gantàn nemet ar goad,
 Ne gav mui ur strill a lèz mad.

O va Doue oll-buissant!
 Ho ped soign eus an innôçant;
 Roit dezàn ar mân da zêbri,
 Vel ma roit d'ar marvrini.

Neuze e tisqen ar Verc'hes

Er c'hoad da gavet ar Zantez
 Da zigas dezi un heizez,
 A voe d'ar buguel maguerez.

Qemerit ho mabic christen,
 Ha deut da guichen ar feunteun :
 Cetu amàn d'êc'h un heizez,
 A vezo dezàn maguerez.

Ar bleizi, al loened mechant
 A voe dezi oboissant :
 Bemdez e teuent d'he adori,
 Ha da renta bizit dezi.

Er c'hoad e voa ur porc'hel goez
 A deue d'e guelet bemdez,
 Da durial an douar dezi
 Da gavet qeler da zêbri.

Pa voe an daou vloas tremenet,
 Un Æl a zo deut d'e guelet,
 Hac a ro dey ur groas arc'hant,
 Hac ur grucifi olifant.

Courach, va merc'h, nasquizitqet,
 Un deiz e viot delivret :

Preparet eo ur gurunen
A yêlo un deiz var ho pen.

Pa voa ar pemp bloas tremenet,
Da oüela eo en em laqêt
-Var he daoulin dirac ar groas,
Evelen outi e comzas :

Penos, emezi, va Doue!
Hac er c'his-màn e chomin-me?
Ha ne dê qet avoalc'h pemp bloas
Da veza bet er poanniou bras?

P'am be tanet hoc'h ilisou,
Pe ranverset hoc'h auteriou,
Em bije ho coler apezet
Gant an daelou o meus scuillet.

Petra, va Doue, o meus grêt
Da veza crenn abandonet?
Dija e meus ançonac'hêt
An usach am boa da brezeg;
Mes muya tra a gresq va foan,
E zeo va buguelic bian.

Ar grucifi, dre viracl bras,
Evelen outi a gomzas :

Hâ me, va merc'h, petra meus grêt
Da veza ous ur groas staguet?

Güir eo ho mab a gresq ho poan,
Va hini n'en deo qet bian
Guelet va Mam, Yan, Madalen,
Rannet o c'halon em c'hichen.

Cetu ar Zantez consolet
Gant ar voez a Zalver ar bed :
Ne c'houlén mui nemet poaniou,
Hac ar c'bruela tourmanchou.

Pa voa un devez an Autrou
O sellet ouz e baperiou,
Ec'h erruas gant ar billet
En devoa skrivet e bried.

Na ouffe den consideri
E c'blac'har, e velancoli :
Tost e voe d'e galon ranna,
Pa lennas an tam paper-mâ.

Siffroi n'en deus mui a repos ;
Na ell cousqat na deiz na nos
Gant ur voez a lavar dezâ :

Te so un den ar c'hruella ;
 Te c'heus lazet da mab ena,
 Ha Drogan ha Genovefa.

En em laqat a ras exprès
 Da vont d'ar chasse un devez,
 Ha ma rancontras un heizes
 En rentas e coad ar Gontes.

Er c'havarn eo en em dec'het,
 A drén qein ar Zantes cuzet ;
 Siffoi a voe estonet bras,
 Form ur Femelen pa velas.

Pa velas form ur femelen,
 Hac un heizes en he c'hichen,
 Ur voëz a lavaras dezàn :
 Siffoi, Genovefa houmàn.

Petra oc'h aze er guiz-se,
 Er form-se gant alloëned goue ?
 Me zo ur vreg eus a Vrabant,
 A zo seiz vloas so en tourmant,
 A so seiz vloas so retiret,
 Gant aon rac cofer va fried.
 Greg a Vrabant, din leveret

c'hanoc'h-hu pe hano a rê?
 enovefa e voan hanvet,
 ar palatin voa va fried.

Cris vije'r galon na ouelje,
 ost da c'havarn nep a vije,
 quelet ar Prinç hac ar Brinces
 a semplet o daou assambles.

Ha pa voent o daou dizemplet,
 ar Prinç goulen dious e bried :
 elec'h e m'ân ar c'hrouadur
 En deus un tad qen dinatur?

Siffroi, beo eo, dre c'hraç Doue;
 Cetu e vagueraz aze.

Incontinent pa zistroas,
 En e guichen en er c'havas,
 Hac un dornat qeler gantàn,
 Da rêi d'e vam evit leina.

Ordren a ras d'e vevellou
 Mont d'ar guêr da vit abijou,
 Hac ur c'haros eqipet mat,
 Evit donet prest d'o c'herc'hat.

Bevet o deveus assambles

Ur bloa gant calz a zantelez.
 Genovefa a zecedas,
 Ar Prinç hac e Vab a chomas.

Ma ejont o daou assambles
 Da dremen ar rest o buez
 Er plaç ma voe Genovefa,
 D'ober pinigen ar vrassa.

Genovefa, ni ho suppli
 Da gavet sonch ac'hanomp-ni;
 Troit divarnomp an teir goalen
 Brezel, qernez hac ar vocen.

Amen.

E Montroulez, e ty LÉDAN.